

Likabehandlings- plan

Plan mot diskriminering och kränkande
behandling

Valla skola läsår 2022-2023

Likabehandlingsplan

Valla skolas plan mot diskriminering och kränkande behandling

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Förskoleklass, Grundskola 1-6, Fritidshem

Läsår

2022-2023

Utvärderas: maj 2023

Innehåll

Förebyggande/Främjande arbete	5
Sex former av diskriminering	5
Riktlinjer mot trakasserier och sexuella trakasserier	5
Förbud mot repressalier	5
Grunduppgifter	6
Verksamhetsformer som omfattas av planen	6
Ansvariga för planen	6
Planen gäller från.....	6
Planen gäller till.....	6
Övergripande policy	6
Barnens/Elevernans delaktighet	6
Personalens delaktighet	6
Vårdnadshavares delaktighet.....	6
Förankring av planen.....	6
Utvärdering.....	7
Beskriv hur innevarande läsårs plan har utvärderats.....	7
Delaktiga i utvärderingen av innevarande läsårs plan.....	7

Resultat av utvärderingen av planen för 2021-2022..... 8

Mål för 2022-2023 9

Uppföljning	9
Utvärdering.....	9
Beskriv hur årets plan ska utvärderas	9
Ansvarig för att årets plan utvärderas	9
Resultat av utvärderingen i maj 2023	9

Del 1. Främjande och förebyggande insatser..... 10

Åtgärda	10
Mot diskriminering	10
Mot trakasserier/kränkningar	10
Mot sexuella trakasserier	10
Utvärdering av främjande och förebyggande insatser under läsåret 2022-2023.....	10
Undersöka.....	11
Kartläggningsmetoder.....	11
Dokumentation	11
Utvärdering av kartläggningsmetoder och dokumentation under 22/23	11
Analysera.....	12
Så här gör vi analyser	12
Utvärdering av analysen under 2022-2023	12
Uppfölja och utvärdera	13
Uppföljning	13
Utvärdering.....	13
Analys av hur uppföljning och utvärdering skett under året 2022/2023	13

DEL 2. Valla skolas handlingsplan mot diskriminering och trakasserier 14

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling.....	14
Förskolans/Skolans/fritidshemmets åtgärder vid trakasserier och sexuella trakasserier	14
Hur ska barnet/eleven göra om hen känner sig trakasserad eller kränkt?	14
Hur ska personalen göra när den upptäcker trakasserier eller kränkningar?	15
Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal eller annan vuxen	15
Rutiner för uppföljning	15
Rutiner för dokumentation	16
Personal som barn/elever och vårdnadshavare kan vända sig till:	16
Ansvarsförhållande	16
Anmälan Socialförvaltningen	17
Anmälan	17
Bilaga 1 Årshjul - Kvalitetsarbete.....	18
Övergripande årshjul - Bildningsförvaltningen	18
Bilaga 2 Ordningsregler för trygghet och studiero.....	19
Bilaga 3 Digitala mallar:	20
Dokumentering av det främjande/förebyggande arbetet.....	20
Uppföljning och utvärdering	20
Bilaga 4 Sexuella trakasserier och sexuellt våld.....	21
Vi använder.....	21
Så här ser vi till att barnen/eleverna kan få stöd.....	21
Bilaga 5 Definitioner	22
Kränkande behandling.....	22
Diskriminering.....	22
Trakasserier	22

Förebyggande/Främjande arbete

Bildningsförvaltningen använder fyra steg i vårt förebyggande arbete för att hindra diskriminering, repressalier, trakasserier och sexuella trakasserier. Vi främjar arbetet med värdegrundsprinciperna (demokrati, jämställdhet och likabehandling). Vi bedriver ett aktivt arbete mot diskriminering och trakasserier för att vårt bemötande ska ske på ett likvärdigt sätt för alla barn – oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Vi arbetar förebyggande och främjande på ett generellt plan till exempel genom att göra en översyn av olika rutiner, riktlinjer och policydokument, men även av attityder och normer. Undersökningen ska göras utifrån samtliga diskrimineringsgrunder och på en övergripande nivå för att identifiera risker/hinder i verksamheten. Vi ska ha ett barnrättsperspektiv. (Barnrättslagen, 2020-01-01)

Om det trots detta arbete och förhållningssätt ändå sker sexuella trakasserier eller trakasserier med grund i någon/några av de andra diskrimineringsgrunderna har vi tydliga riktlinjer och rutiner för hur vi då ska göra. (Diskrimineringslagen, 2017-01-01)

Om någon känner sig kränkt av andra orsaker följer vi samma riktlinjer och rutiner enligt Skollagen, 6 kap, 6–11§.

Sex former av diskriminering

Det finns olika former av diskriminering enligt lagen som vi ska arbeta förebyggande emot. De är

- direkt diskriminering
- indirekt diskriminering
- bristande tillgänglighet
- trakasserier
- sexuella trakasserier
- instruktioner att diskriminera

Riktlinjer mot trakasserier och sexuella trakasserier

Utbildningsanordnarens åtgärder vid trakasserier och sexuella trakasserier är tydliga och finns både i digitalt format på webben och i en kommunikationsplattform samt i pappersformat i verksamheterna. Vår strävan ska vara att dessa riktlinjer och rutiner är väl kända hos all personal och hos alla elever och deras vårdnadshavare. Lagen innefattar dessutom ett starkt skydd mot repressalier.

Förbud mot repressalier

Den som har anmält diskriminering eller har påtalat att en utbildningsanordnare bryter mot lagen (till exempel genom att inte arbeta förebyggande mot trakasserier) har ett lagskydd mot att bli bestraffad, det vill säga utsatt för repressalier. Skyddet gäller även när någon medverkat i en utredning enligt diskrimineringslagen eller avisat eller fogat sig i trakasserier eller sexuella trakasserier. (www.do.se)

Repressalier kan till exempel vara sämre betyg, trakasserier i undervisningen, hot om våld eller annan ogynnsam behandling.

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Förskoleklass, grundskola 1-6, fritidshem

Ansvariga för planen

- Ann Frykman-Wall
- Trygghetsteam: grundskollärare Åsa Westerlund, grundskollärare Eva Rönnberg och förskollärare Maud König

Planen gäller från

Datum: 2022-08-15

Planen gäller till

Datum: 2023-08-14

Övergripande policy

Det ska råda nolltolerans mot trakasserier, sexuella trakasserier och annan kränkande behandling i alla våra verksamheter.

Barnens/Elevernans delaktighet

- genom enkäter och efterföljande diskussioner varje termin
- genom klassråd och elevråd

Personalens delaktighet

- diskuterar, utvärderar och dokumenterar kontinuerligt trygghet och trivsel på skolan
- vid ett tillfälle i veckan finns dessutom elevärenden som en punkt på dagordningen vid arbetslagsmöten
- i kvalitetsarbetet *Trygghet och trivsel* tas nya mål fram utifrån utvärdering
- några arbetslagsträffar är avsatta för trygghetsarbete.

Vårdnadshavares delaktighet

- utvecklingssamtal
- föräldramöten
- områdesråd

Förankring av planen

Förankring av planen sker vid terminsstart, på konferenstid för personalen. En sammanfattande version till vårdnadshavare och elever delas ut vid terminsstart. Planen mot diskriminering och kränkande behandling lyfts på klassråd i början av terminsstart. Förankring av planen sker för vårdnadshavarna även genom föräldramöten och områdesråd.

Utvärdering

Beskriv hur innevarande läsårs plan har utvärderats

- Planen har utvärderats via trygghetsteamet och personal utifrån innevarande års mål och kartläggningar.
- Personal har utvärderat på utvärderingsdagar, genom enkäter och medarbetarsamtal.
- Eleverna har varit delaktiga genom enkäter.

Delaktiga i utvärderingen av innevarande läsårs plan

- Rektor
- Biträdande rektor
- Trygghetsteam
- Personal
- Elever

Resultat av utvärderingen av planen för 2021-2022

Mål för 2021-2022

- trygghet vid toalettbesök
- nolltolerans mot mobbning
- ökad trygghet på skolgården

Resultat av utvärderingen

- Toalettbesök: På lågstadiet har två klasser provat med bildspråk på toalettdörren angående upptaget/ledigt. Resultatet är att några elever känner större trygghet då de inte vill låsa dörren.
- På mellanstadiet har KFAB bytt lås i toalettdörrarna och nu syns det när det är upptaget. Det skapar trygghet hos eleverna som nu slipper dörryckningar.
- Nolltolerans mot mobbning: Enligt klassernas svar på trygghetsteamets frågor anser eleverna att det har blivit bättre under läsåret men att det fortfarande är så att alla inte blir accepterade fullt ut för dem de är. Några klasser anser att "fulfingret" och fula ord fortfarande används, men inte i samma utsträckning.
- Ökad trygghet på skolgården: Delade raster gör att de flesta känner sig tryggare.

Mål för 2022-2023

Våra mål för ett främjande av likabehandling som vi har fokus på under läsåret:

- trygghet vid toalettbesök
- trygghet vid multiarenan och fotbollsplanerna
- tryggare i omklädningsrummen

Uppföljning

Trygghetsteamet träffas varje vecka för att följa upp målen.

Vi ska följa upp att planen följs på arbetslagsmötet samt på minst en APT innan kvalitetsdialogen i mars.

Vi kommer på elevråd och områdesråd följa upp målen som en del av det årliga arbetet med likabehandlingsplanen.

Utvärdering

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Trygghetsteamet sammanställer enkäterna och redovisar resultaten på APT. Personalen analyserar dessa och kommer med förslag på eventuella åtgärder. Trygghetsteamet för in resultaten av analyserna i den nya planen samt eventuella nya mål.

Ansvarig för att årets plan utvärderas

- Rektor Ann Frykman-Wall
- Trygghetsteamet

Resultat av utvärderingen i maj 2023

Del 1. Främjande och förebyggande insatser

Åtgärda

Mot diskriminering

- flickor och pojkar ska ges lika stort inflytande och utrymme i verksamheten
- uppmärksammar olika religioner och dess högtider
- alla skolans och fritidshemmets aktiviteter, utflykter, regler och rutiner samt lektioner ska utformas så att alla kan delta.

Mot trakasserier/kränkningar

- fadderverksamhet, rastaktiviteter, friluftsdagar
- samarbetsövningar
- elevenkäter och kartläggning av trygghet och trivsel på skolan
- rastvärdar sprider sig på skolgården
- vuxna ska finnas i korridorerna vid ut- och ingång vid raster och fri lek
- lektioner om vad våld och trakasserier är
- övningar om vad som är tillåtet
- personal som alltid säger ifrån mot "skojbråk"
- gemensamma trivselregler på skolan
- elevråd

Mot sexuella trakasserier

- agerar aktivt mot användandet av könsord
- diskussioner förs vad sexuella trakasserier innebär i personal- och elevgruppen

Utvärdering av främjande och förebyggande insatser under läsåret 2022-2023

Undersöka

Kartläggningsmetoder:

Vi kartlägger trygghet, trivsel, jämställdhet och likabehandling så här:

- enkäter
- individuella samtal
- gruppsamtal
- observationen
- "Stella"-rapporter (incidentrapporter)

Dokumentation

Dokumentation av arbetet för att främja likabehandling och för att identifiera risk för trakasserier, sexuella trakasserier och diskriminering sker kontinuerligt. Så här gör vi:

- i våra anteckningar på arbetslagsmöten
- på våra arbetsplatsträffar
- i vårt digitala system "Stella"

Händelser som upplevs vara **trakasseri**, **sexuell trakasseri** eller en **kränkning**¹, ska dokumenteras i det digitala systemet Stella Elev. Undantagsregler gäller för vikarier då en annan ordinarie personal får ansvara för att kartläggningen blir gjord.

Rapporteringen gäller incidenter av följande karaktär:

- trakasseri utifrån diskrimineringsgrunderna
- sexuella trakasserier
- kränkande behandling (inte kopplat till de skyddade diskrimineringsgrunderna)

www.do.se

Utvärdering av kartläggningsmetoder och dokumentation under 22/23

---

¹ Bilaga 5

Analysera

Så här gör vi analyser

Vi tittar förutsättningslöst på varje diskrimineringsgrund enligt nedanstående schema/arbetsgång för att se vad kartläggningarna har gett för resultat. Finns det en obalans, tänkbar diskriminering eller risk för trakasserier och sexuella trakasserier? Vi analyserar vad som kan ligga bakom resultatet och skriver sedan ner vad vi ska göra för att komma till rätta med detta. Vi använder nedanstående sätt för att analysera och dokumentera i vårt dagliga arbete.

- När vi planerar våra aktiviteter ska vi ha en checklista utifrån diskrimineringsgrunderna
- På våra möten ska alltid person/-er från trygghetsteamet bevaka diskrimineringsvärdegrunds och tillgänglighetsperspektivet

Utvärdering av analysen under 2022-2023

Uppfölja och utvärdera

Uppföljning

- På varje arbetslagsmöte finns det en stående punkt där arbetet med likabehandling kontinuerligt följs upp.
- Inom arbetsmiljöarbetet kommer likabehandling att diskuteras kontinuerligt under 2022/2023.
- Rektor tillsammans med trygghetsteam följer upp hur arbetet med de övergripande målen gått på de ordinarie trygghetsteamsmötena.
- Se årshjulet i bilaga 1

Utvärdering

- Trygghetsteamet sammanställer resultaten från enkäterna och presenterar dessa på ett arbetslagsmöte.
- Mötet får diskutera frågorna vidare för att sedan komma med förslag på åtgärder för det förebyggande och främjande arbetet och kommande nya mål.
- Trygghetsteamet och rektor lägger sedan fram den nya likabehandlingsplanen senast i juni.

Analys av hur uppföljning och utvärdering skett under året 2022/2023

DEL 2. Valla skolas handlingsplan mot diskriminering och trakasserier

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Enligt Diskrimineringsombudsmannen, DO, ska verksamheten ha rutiner som dels klagör hur verksamheten ska agera om diskriminering, trakasserier eller sexuella trakasserier påstås ha inträffat, dels anger vem den som anser sig trakasserad ska vända sig till och vem som ansvarar för att händelsen eller påståendena utreds.

Skollagen, 6 kap 10§: En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Förskolans/Skolans/fritidshemmets åtgärder vid trakasserier och sexuella trakasserier

När elev(-er) eller skolpersonal upptäcker eller utsätts för trakasserier eller sexuella trakasserier ska vi skyndsamt rapportera och behandla händelsen/händelserna enligt nedanstående rutiner.

En utredning kring kränkning ska alltid vara allsidig och neutral. Alla ska behandlas lika. När utredningen är klar drar den som gjort utredningen slutsatser och om man då ser att en kränkning skett ska detta kraftfullt markeras mot den som kränkt.

Hur ska barnet/eleven göra om hen känner sig trakasserad eller kränkt?

- Eleven kan berätta för någon vuxen i verksamheten, t.ex. någon i trygghetsteamet, mentorn, skolsköterskan, kuratorn, rektorn eller någon annan vuxen. Eleven kan också berätta för vårdnadshavare som sedan kontaktar mentorn eller trygghetsteamet.
- Den personal som får kännedom om kränkningen eller trakasseriet ansvarar sedan för frågan. Vid allvarlig kränkning ska rektor omedelbart kontaktas för att kunna

rapportera vidare till huvudmannen. Vid osäkerhet - ta kontakt med rektor/trygghetsteam för råd.

- Vid händelser där hot och våld förekommit - se separat handlingsplan, "Handlingsplan vid Hot och Våld". Denna finns publicerad på Ping Pong (Lärknuten) samt på www.katrineholm.se
- Kartläggning av händelse sker av den personal som enligt skolans rutiner äger frågan, till exempel genom samtal med berörda och kontakt med vårdnadshavare.

Hur ska personalen göra när den upptäcker trakasserier eller kränkningar?

- Om barnet/eleven upplever att händelsen är en kränkning efter att utredning skett, ska det dokumenteras i det digitala incidentrapporteringssystemet LISA Elev. Undantagsregler gäller för vikarier då en annan ordinarie personal får ansvara för att kartläggningen blir gjord.
- Rektor informeras och är vid behov även delaktig i samtal.
- Samtal förs med den som är kränkt.
- Enskilda samtal med den/de som utfört kränkningen. Budskapet är att kränkningen omedelbart ska upphöra.
- Hemmen kontaktas. Undantagsregler gäller för vikarier då en annan ordinarie personal får ansvara för att vårdnadshavaren blir kontaktad.
- Trygghetsteamet kopplas in vid behov.
- Uppföljningssamtal sker med inblandade parter.
- Bildningsförvaltningens kontor tar kontinuerligt del av rapporteringen och rapporterar i sin tur m.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal eller annan vuxen

- Den som får vetskap om att elev kränks/trakasseras av personal har skyldighet att **skyndsamt** anmäla detta till rektor.
- Rektor dokumenterar enligt särskilda rutiner.
- Rektor kontaktar **omedelbart** bildningsförvaltningen. Ärendet hanteras i fortsättningen av rektor tillsammans med förvaltningen. Om det är personal som ska utredas sker det tillsammans med personalavdelningen, i samverkan med berördas fackliga ombud, som involveras utifrån ärendets specifika omständigheter.

Rutiner för uppföljning

Inom de närmaste veckorna hålls de inblandade under uppsikt. Nya samtal ska ske med alla inblandade för att kontrollera att kränkningarna/trakasserierna upphört. Under tiden ska nedanstående göras:

- Skriva en handlingsplan/tidsplan för uppföljning och åtgärder.

- Analys av händelsen/händelserna utifrån diskrimineringsgrunderna – om det har skett en diskriminering, indirekt diskriminering, bristande tillgänglighet eller instruktioner att diskriminera.
- Analys av händelsen/händelserna – om det är trakasserier eller sexuella trakasserier.
- Analys av händelsen/händelserna. Om det är allvarligt hot och våld eller om det är repressalier behöver bildningsförvaltningen centralt kontaktas skyndsamt.

Rutiner för dokumentation

Alla incidenter ska dokumenteras. I vår verksamhet är det rektor som är ytterst ansvarig för att så sker och att all personal känner till rutinerna. Om det är en elev som kränkt någon är det mentorn, den som tog emot händelsen eller någon i trygghetsteamet som dokumenterar. Om det är en personal som kränkt/trakasserat en elev är det rektor som dokumenterar.

- Dokumentation sker via det digitala incidentrapporteringssystemet LISA Elev. All analys, åtgärder och uppföljning sker där.
- Analys av de dokumenterade incidenterna görs kontinuerligt av trygghetsteamet/ EHT samt eventuellt andra utifrån skolenhetens organisation. Detta redovisas regelbundet till Bildningsnämnden samt av rektor en gång om året på Kvalitetsdialogen i mars. (Bilaga 1)
- När personal kränker elev gäller rutiner i särskild ordning. Dokumentation ska ske i personalakt.

Personal som barn/elever och vårdnadshavare kan vända sig till:

- Ann Frykman-Wall, rektor, 0150-573 96, ann.frykmanwall@katrineholm.se
- Petra Jansson, biträdande rektor, 0150-573 94, petra.jansson@katrineholm.se
- Åsa Westerlund, trygghetsteam, 0150-48 88 00, asa.westerlund@katrineholm.se
- Eva Rönnberg, trygghetsteam, 0150-48 88 00, eva.ronnberg@katrineholm.se
- Maud König, trygghetsteam, 0150-48 88 00, maud.konig@katrineholm.se
- Josefin Andersson, kurator, 0150-48 82 09, josefin.andersson1@katrineholm.se

Ansvarsförhållande

- Det är rektor som är ansvarig för det främjande arbetet mot diskriminering och trakasserier och sexuella trakasserier.
- Den som äger händelsen har det första ansvaret att dokumentera.
- Rektor ansvarar för utredning och åtgärder om någon personal är en av parterna.

Anmälan Socialförvaltningen

All personal som arbetar inom bildningsförvaltningens verksamheter har skyldighet att anmäla till Socialförvaltningen minsta misstanke om att en elev far illa. Den som utsätter eleven kan vara vårdnadshavare eller andra personer som står barnet nära.

Misstankar som anmäls kan handla om:

- Misskötsel och brist på omvårdnad
- Fysisk och psykisk misshandel
- Sexuellt utnyttjande
- Kvinnlig omskärelse

Då det gäller de tre sistnämnda brottsliga handlingarna informeras vårdnadshavarna **inte** i förväg² om att anmälan skett. Då det handlar om misskötsel och brist på omvårdnad informeras vårdnadshavarna att anmälan kommer att göras.

Anmälan

<https://www.katrineholm.se/Halsa-stod-och-omsorg-/Barn-ungdom-och-familj/anmala-barn-som-far-illa/>

---

² Se "Handlingsplan vid hot och våld. För verksamhetsområde förskolan, grundskolan och gymnasieskolan i Katrineholms kommun", sid. 7, 8 samt bilaga 14.2 sid. 17

Bilaga 1 Årshjul - Kvalitetsarbete

Övergripande årshjul – Bildningsförvaltningen

Månad	Åtgärd
januari	uppföljning av läsårets likabehandlingsplan
februari/mars	kvalitetsenkät, trygghetsvandringar m.m.
mars/april	sammanställning, analys av enkäter/trygghetsvandringar, kvalitetsdialog
april/maj	utvärdering av årets likabehandlingsplan
maj/juni	ny likabehandlingsplan
juli	
augusti	förankring av läsårets likabehandlingsplan (personal, elever)
september	eventuella enkäter/trygghetsvandringar m.m.
oktober/november	uppföljning av läsårets likabehandlingsplan
december	

Bilaga 2 Ordningsregler för trygghet och studiero

Vi bidrar till studiero på hela skolan.

Vi är snälla mot varandra.

Vi respekterar att vi är olika.

Vi använder ett trevligt språk.

Vi har nolltolerans mot skojbråk.

Vi är rädda om skolans material och lokaler.

Vi går i korridorerna.

Vi är ute när det är rast och innan skolan börjar.

Vi lämnar in våra mobiltelefoner.

Vi ber om lov om vi behöver lämna skolans område.

Bilaga 3 Digitala mallar:

Dokumentering av det främjande/förebyggande arbetet

Diskrimineringsgrund	Undersöka (Vad upptäcktes?)	Analys (Vad tror vi att det beror på?)	Åtgärd (Vad ska vi göra för att förbättra?)
Kön			
Könsöverskridande identitet eller uttryck			
Etnisk tillhörighet			
Religion eller annan trosuppfattning			
Funktionsnedsättning			
Sexuell läggning			
Ålder			
Annat			

Uppföljning och utvärdering

Diskrimineringsgrund	Datum	Deltagande i utvärderingen	Uppföljning och utvärdering (Resultat av insatserna och hur vi går vidare)
Kön			
Könsöverskridande identitet eller uttryck			
Etnisk tillhörighet			
Religion eller annan trosuppfattning			
Funktionsnedsättning			
Sexuell läggning			
Ålder			
Annat			

Bilaga 4 Sexuella trakasserier och sexuellt våld

Så här arbetar vår verksamhet mot alla sexuella trakasserier och allt sexuellt våld –från verbala kränkningar och trakasserier på internet – till tafsande och grövre övergrepp, som sexuellt tvång eller våldtäkt.

För att arbeta förebyggande och för att främja allas rätt till sin egen kropp gör vi följande:

Vi använder

- Materialet "Stopp min kropp" från Rädda barnen, som är en handledning och bok med stöd för samtal med barn/elever i de yngre åldrarna.
- Skolverkets stödmaterial om sex- och samlevnad i alla ämnen.
- Bryt! – en bok från RFSU ungdom, som innehåller fakta och övningar att läsa och göra med klasser i mellanstadiet.
- Värsta bästa nätet – bok om hur man kan bli mer nätsmart och undvika farliga och jobbiga situationer
- "Världens viktigaste bok" från RFSU som är en sex- och samlevnadsbok som passar i mellanstadiet.
- Klassråden och elevrådet för att diskutera och komma överens om handlingsplan för nolltolerans mot skojbråk och sexuella trakasserier.

Så här ser vi till att barnen/eleverna kan få stöd

- Samtal med kurator och skolsköterska
- Samtal med personal
- Lektioner som uppmärksammar värdegrund och rätt till sin egen kropp.
- Viss fortbildning för personal kring utbildningsmaterial för ex. stopp min kropp.

Bilaga 5 Definitioner

Kränkande behandling

Elev utsätts av skolpersonal eller annan elev (utan koppling till diskrimineringsgrund)

När en elev blir kränkt av skolpersonal eller elev utan att kränkningen har en koppling till diskrimineringsgrunder är det fråga om kränkande behandling.

Systematiska kränkningar kallas för mobbning.

Diskriminering

Elev utsätts av skolan (kopplat till diskrimineringsgrund)

När en elev missgynnas av skolan som institution, och detta har koppling till en diskrimineringsgrund, är det fråga om diskriminering.

Trakasserier

Elev utsätts av skolpersonal eller annan elev (kopplat till diskrimineringsgrund).

När en elev blir kränkt av en annan elev och kränkningen har en koppling till en diskrimineringsgrund är det fråga om trakasserier.

<http://friends.luvit.se/LuvitPortal/plugins/agera-alltid/index.htm?courseid=5000>